

Абайдың қара сөзіндегі "Ақыл, қайрат, тиректі бірдей ұста", сөзінің мәні мен маңызы.

Абай Құнанбайұлы (шын есімі Ибраһим) - қазақтың ұлы ақылы, ұлағаттық пазушысы. Бала күнінен зерек болып өскен Абай атамның түрлі әдеби шығармалары, өлеңдері тарихта үлкен орын алады. Шығармаларында еңі көтерілетін мәселелер бұл: адам мінез-құлқы, рухани және моральді құндылықтар, тінсіздік, дінісіздік, мәдениетсіздік кереді. Соңғы ішінде ең көрнекті қара сөздері: Он негізгі қара сөзінде айтылғандай: Ақыл, қайрат, тиректі бірдей ұстауды қандай мағынаға бар? Немен маңызды?

Адам дүние егін алған сәттен бастап тәрбие алып, әрбір ісі дара мінез-құлқы қалыптас-тырады. Абай атамның он негізгі қара сөзінде үш маңызды дүние таңдалады. Бұлар: ақыл, қайрат, тирек. Бұл үшеуі тапсырып, ең ұлы ұлы болып біле алмай, талғамына түспейді. Әр қашан өз ерекшеліктерімен, нақар тұстарымен көзге түскісі келеді. Ақыл айтады: менің жаным нақарып, ақыл қаратып айтып алмайды. Ал қайрат болса: сол ақылда іске асыру үшін ең алдымен қажетті қайрат керек. Бірақ қандай нақар болса да адам болса тирексіз тірелік ете алмайды. Қайта қан түрлісіп, ақыл мен қайратты іске қосатын бол. Шығармаларында үзінді келтіретін болса: "Үшеуің басатын бол", бәрінде тирекке білет, сол әмірші болсын."